

T(R)ÒPICS

Andrei Tarkovski, vint anys

MARCEL·LÍ BORRELL
COL·LABORADOR PERIÒDIC

Fa vint anys s'estrenava *Offret* (Sacrifici), última de les onze pel·lícules realitzades pel cineasta rus Andrei Tarkovski (Zavrasje, 1932) que moria mesos després a París, el 29 de desembre de 1986. Potser per aquest motiu Cameo Media ha llençat al mercat un pack, edició col·leccionista, amb la versió remasteritzada de *Sacrifici*, més tres llargmetratges documentals sobre el rodatge del film, la il·luminació i l'escenografia, l'entrevista efectuada a

Madrid (febrer 2005) a Erland Josepsson el protagonista, i un llibret de la pel·lícula que Tarkovski va rodar a l'illa sueca de Gotland. Un apassionant quadern de ruta per endinsar-se en l'univers personal i filmic d'un director únic. Vist com ha derivat el cinema en aquests vint anys, el càncer de pulmó potser li va evitar a Tarkovski el trauma vital que li hauria sobrevingut amb el pas de la imatge analògica a la digital. En el decurs d'un debat públic a Moscou els anys seixanta, en preguntar-li si l'interessava fer pel·lícules abstractes, ell va respondre que no existia tal cosa. Perquè el gest més bàsic del cinema és obrir l'obturador de la

càmera i que la pel·lícula comenci a rodar, enregistrant qualsevol cosa que passi per davant l'objectiu. Però què succeeix amb aquesta naturalesa del cinema si ara és possible generar escenes fotorrealistes usant exclusivament animació 3D per ordinador? Perquè un cop processat per l'ordinador, aquest no distingeix entre una imatge obtinguda amb l'objectiu fotogràfic d'una altra creada amb un programa de pintura i d'altra sintetitzada en un paquet gràfic 3D. Totes elles són fetes del mateix material: píxels. Ahir mateix David Lynch manifestava que mai més no rodarà en cel·luloide perquè el format digital és més flexible i executa

meravelles, que és un somni fet realitat. Revisar el cinema de Tarkovski (gràcies a l'eina valuosa dels DVD's editats) ens permet reobrir un contenciós que es mossega la cua: de com els avenços tècnics condicionen el llenguatge de les arts de representació i reproducció, sigui el llibre, el teatre, la música, la pintura, el cinema... Passi el que passi, evolucioni o involucioni el cinema (les imatges digitals el tornen als inicis precinematogràfics de l'animació pictòrica), Tarkovski roman com a mestre indiscutible de la poesia fílmica, quan el cinema capturava la realitat a 24 fotogrames per segon. El llegat d'un cineasta que tractava el món real com si fos un somni i el somni com si fos realitat. Al seu llibre *Esculpir en el temps*, Tarkovski afirma que la gent va al cinema en busca del temps perdut cercant experiència de la vida. Ampliant-la i enriquint-la.

política

Hèctor Bofill (Badalona, 1973) és escriptor i professor de Dret Constitucional. Com a poeta, s'ha adherit al grup dels anomenats *Imparables*. Ha publicat també assajos i articles especialitzats. L'any 2003 va rebre el premi Josep Pla per la novel·la *L'últim Evangeli*. En aquesta nova entrega narrativa, recrea la societat contemporània destacant-ne els aspectes més violents.

Títol: *Neopàtria*

Autor: Hèctor Bofill

Editorial: Proa

La Pauana

24-9-06